

Die Sehenswürdigkeiten in meinem Wohnort. Mein Lieblingsbauwerk

Scenariusz lekcji

DOI: 10.47050/jows.2026.3.121-126

Czy dobrze znamy miejsce, w którym mieszkamy? Najbliższe otoczenie może być nie tylko przestrzenią codziennego życia, lecz także inspirującym materiałem do nauki języka. W autorskim scenariuszu lekcji języka niemieckiego uczący się przyglądają się budowlom znajdującym się w ich mieście lub okolicy, wybierają tę, która podoba im się najbardziej, a następnie uczą się o niej opowiadać. Opis architektury staje się tu punktem wyjścia do rozwijania języka, umiejętności komunikacyjnych oraz więzi z własnym regionem.

IRENA SZLEZINGER
Politechnika Śląska

THE SIGHTS IN MY HOMETOWN. MY FAVOURITE BUILDING LESSON PLAN

The lesson plan is based on a description of a favourite building located in the learners' immediate surroundings. Students will learn phrases for presenting an architectural object, asking specific questions, and expressing their opinions about it.

KEYWORDS: FAVOURITE BUILDING, DESCRIPTION OF A BUILDING IN GERMAN, LESSON PLAN

Zazwyczaj chętnie poznajemy i zwiedzamy atrakcje turystyczne, zabytki bądź obiekty nowoczesne, przebywając w innym regionie lub kraju, a rzadziej znajdujemy czas na bliższe poznanie ich we własnym miejscu zamieszkania. Zaproponowany scenariusz lekcji ma zachęcić uczących się do rozejrzenia po swoim mieście lub okolicy i wyboru swojej ulubionej budowli.

Cele komunikacyjne przedstawionej lekcji obejmują prezentację wybranego budynku, znajdującego się w miejscu zamieszkania lub w okolicy, wyrażanie opinii na jego temat oraz zadawanie pytań dotyczących zwiedzanego obiektu architektonicznego. Wiedzę zdobytą podczas lekcji można wykorzystać np. w trakcie oprowadzania gości z kraju niemieckojęzycznego po swoim mieście lub w podróży, aby uzyskać szczegółowe informacje na temat materiału, z którego wykonano obiekt, roku budowy itp.

Cele językowe obejmują poznanie i utrwalenie słownictwa dotyczącego budowli oraz zwrotów służących do ich opisu, zarówno w formie zdań oznajmujących, jak i pytających. Uczący się wykonują zadania wzbogacające słownictwo, rozwijające rozumienie tekstu czytanego i słuchanego, ćwiczące stosowanie zaimków pytających, układanie „rozsypanych” wyrazów i zdań, prowadzenie dialogu oraz redagowanie wypowiedzi pisemnej. Pracują indywidualnie lub w parach. Istotne jest także realizowanie celów socjokulturowych poprzez poznawanie i pogłębianie związku ze środowiskiem i otoczeniem, a także z wytworami ludzkiej działalności. Sprzyja to kształtowaniu i wzmacnianiu poczucia tożsamości osobistej, społecznej i kulturowej.

Proponowany temat *Atrakcje turystyczne w moim miejscu zamieszkania. Moja ulubiona budowla* można wykorzystać w ramach projektu przedmiotowo-językowego integrującego treści z zakresu architektury, historii, geografii i wiedzy o regionie z nauką języka niemieckiego lub innego języka obcego.

Temat lekcji: *Die Sehenswürdigkeiten in meinem Wohnort. Mein Lieblingsbauwerk*

Typ szkoły: ponadpodstawowa i wyższa

Poziom nauczania: A1/A2

Uwaga: W jednym ze zwrotów występuje wprawdzie strona bierna, ale nie należy traktować jej tutaj jako zagadnienia gramatycznego, lecz jako gotowe wyrażenie służące do podania roku budowy danej budowli.

Czas trwania lekcji: 45 min

Cele lekcji

KOMUNIKACYJNE

Uczący się:

- ➔ nazywa budowlę w języku niemieckim,
- ➔ rozumie opis budowli (rok budowy, materiał, wysokość itp.) w języku niemieckim,
- ➔ prowadzi dialog w języku niemieckim, zadając pytania szczegółowe dotyczące budowli,
- ➔ opisuje w języku niemieckim swój ulubiony obiekt architektoniczny w okolicy.

JĘZYKOWE:

- gramatyczne

Uczący się:

- ➔ potrafi łączyć części zdań w pełne zdania,
- ➔ potrafi stosować różne zaimki pytające.

- leksykalne

Uczący się:

- ➔ potrafi przyporządkować niemieckim wyrazom ich polskie odpowiedniki, tworząc w ten sposób dwujęzyczny słowniczek,

- ➔ rozpoznaje i układa z rozsypanych sylab niemieckie nazwy budowli,
- ➔ potrafi dopasować zdania w języku niemieckim do odpowiednich haseł nadrzędnych,
- ➔ stosuje wyrażenia opisujące budowle,
- ➔ potrafi rozróżnić opinie pozytywne i negatywne,
- ➔ zna znaczenie zaimków pytających i potrafi poprawnie stosować je w zdaniach,
- ➔ zna liczebniki w języku niemieckim oraz potrafi wychwycić w słuchanym tekście kluczowe liczby i poprawnie zapisać je cyframi.

- fonetyczne

Uczący się:

- ➔ potrafi śledzić tekst podczas słuchania opisu budowli, zwracając uwagę na wymowę i intonację.

SOCJOKULTUROWE

Uczący się:

- ➔ wybierając ulubioną budowlę w miejscu zamieszkania lub najbliższej okolicy, poznaje swoje otoczenie i wytwory ludzkiej działalności, pogłębia związek ze swoim środowiskiem oraz wzmacnia poczucie tożsamości osobistej, społecznej i kulturowej.

Metody i techniki pracy: praca z tekstem i nagraniem audio, uzupełnianie słowniczka, układanie słów z rozsypanych sylab, przyporządkowywanie zdań do haseł nadrzędnych, łączenie części zdań w całość, uzupełnianie luk w zdaniach, odgrywanie dialogu, tworzenie pytań i wypowiedzi

Formy pracy: praca indywidualna i w parach

Przebieg lekcji

Sprawdzenie listy obecności i rozgrzewka językowa (5 min)

Nauczyciel zadaje na forum klasy następujące pytania:

Reist ihr gern? Besucht ihr oft neue Orte? Interessiert ihr euch für Architektur und Geschichte? Besichtigt ihr gern Sehenswürdigkeiten? Gefallen euch alte Bauwerke? Nennt bitte ein paar Beispiele! Welche modernen Bauwerke findet ihr schön?

Wprowadzenie (15 min)

Przedstawienie tematu lekcji *Die Sehenswürdigkeiten in meinem Wohnort. Mein Lieblingsbauwerk* oraz wprowadzenie słownictwa dotyczącego budowli i zwrotów służących do ich opisu.

Uczący się otrzymują kartę pracy (niem. *Arbeitsblatt*). W zadaniu 1 poznają i uzupełniają niemieckie nazwy budowli, a w zadaniu 2 układają je z rozsypanych sylab. Zadania te można wykonać indywidualnie lub w parach.

Następnie w zadaniu 3 uczący się zapoznają się z glosariuszem dotyczącym opisu ulubionej budowli Anny. W zadaniu 4 słuchają tekstu i uzupełniają brakujące liczby. Śledząc tekst, zwracają również uwagę na wymowę i intonację.

Utrwalenie (15 min)

Po ponownym przeczytaniu tekstu uczący się przyporządkowują zdania do haseł w zadaniu 5, zaś w zadaniu 6 budują zdania, łącząc podane ich części. Zadanie 7 polega na wstawieniu zaimków pytających do poszczególnych pytań. Do wykonania powyższych zadań można zastosować metodę pracy indywidualnej lub w parach.

Zastosowanie w praktyce (7 min)

Wykorzystując poznane na lekcji słownictwo i zwroty do opisu budowli, uczący się odgrywają w parach dialog na temat Radiostacji Gliwickiej na podstawie tekstu oraz pytań z zadania nr 7. Na koniec w zadaniu 9 zaznaczają krzyżykiem sformułowania wyrażające pozytywną opinię o budowlu i uzasadniające jej wybór jako ulubionej.

Omówienie pracy domowej (3 min)

Na podstawie tekstu Anny uczący się opisują na osobnej kartce swoją ulubioną budowlę znajdującą się w miejscu zamieszkania lub w okolicy. Do opisu dołączają na oddzielnej kartce zdjęcie budynku bez podawania jego nazwy. Na następnej lekcji nauczyciel przypina zdjęcia do tablicy za pomocą magnesów, umieszcza je na flipcharcie lub rozkłada na stole. Każdy uczeń losuje kartkę z opisem jednej z budowli i po przeczytaniu tekstu dopasowuje go do odpowiedniego zdjęcia. Jeśli wylosuje własny opis, losuje ponownie. Autor opisu sprawdza, czy został on przyporządkowany właściwemu zdjęciu.

W przypadku bardziej zaawansowanych uczniów można zostawić tylko zdjęcia oraz karteczki z wybranymi informacjami, np. rokiem budowy czy wysokością obiektu. Uczniowie opisują wówczas ustnie przedstawione budowle, wykorzystując poznane słownictwo i zwroty.

Rozwiązania zadań w ARBEITSBLATT**Zadanie 1**

der: *Bahnhof* – dworzec, *Busbahnhof* – dworzec autobusowy, *Fernsehturm* – wieża telewizyjna, *Palast* – pałac, *Turm* – wieża
die: *Kirche* – kościół, *Markthalle* – hala targowa, *Sporthalle* – hala sportowa
das: *Einkaufszentrum* – centrum handlowe, *Palmenhaus* – palmiarnia, *Rathaus* – ratusz

Zadanie 2

1. BIBLIOTHEK, 2. BUSBAHNHOF, 3. PLANETARIUM, 4. FERNSEHTURM, 5. SYNAGOGUE, 6. SPORTHALLE, 7. UNIVERSITÄT, 8. AUSSICHTSTURM, 9. PALMENHAUS, 10. EINKAUFSZENTRUM

Zadanie 4

1. 170 000, 2. 1935, 3. 111, 4. 2009

Zadanie 5

der Wohnort: 1; die Lage: 2; die Einwohnerzahl: 3; der Name des Lieblingsbauwerks: 5; das Baujahr: 6;
das Material: 7; die Höhe: 8; besondere Merkmale: 9, 10; die Umgebung: 11

Zadanie 6

1E, 2A, 3H, 4G, 5D, 6I, 7J, 8F, 9C, 10B

Zadanie 7

1. Wie, 2. Wo, 3. Wie viele, 4. Was, 5. Wann, 6. welchem, 7. Wie, 8. Warum, 9. Wann, 10. Was

Zadanie 9

... ich finde es ☒ schön. ☒ faszinierend.

... ☒ seine Fassade hat schöne Details. ☒ drinnen ist es hell. ☒ es passt sehr gut in die Umgebung.

... ☒ ich gehe dort gern spazieren. ☒ ich kann mich da entspannen. ☒ ich treffe mich da oft mit meinen Freunden.

... ☒ mir gefallen moderne Bauwerke. ☒ mich interessieren alte Bauwerke.

ARBEITSBLATT

Zadanie 1. Uzupełnij polskie nazwy budowli, wybierając je z ramki. Pozostałe wyrazy to internacjonalizmy, których znaczenie z łatwością odgadniesz bez dodatkowych objaśnień.

centrum handlowe • dworzec • dworzec autobusowy • hala sportowa • hala targowa
kościół • palmiarnia • pałac • ratusz • wieża • wieża telewizyjna

DER	DIE	DAS
Aussichtsturm – <i>wieża widokowa</i>	Bibliothek	Einkaufszentrum
Bahnhof	Brücke – <i>most</i>	Hotel
Busbahnhof	Kapelle – <i>kapliczka</i>	Museum
Dom – <i>katedra</i>	Kirche	Palmenhaus
Fernsehturm	Markthalle	Planetarium
Palast	Sporthalle	Rathaus
Sendeturm – <i>wieża nadajnikowa</i>	Synagoge	Schloss – <i>zamek</i>
Turm	Universität	Stadion

Zadanie 2. Z podanych sylab utóż niemieckie nazwy budowli.

BLIO-THEK-BI _____
BAHN-BUS-HOF _____
TA-NE-RIUM-PLA _____
SEH-FERN-TURM _____
GO-NA-GE-SY _____

LE-SPORT-HAL _____
NI-TÄT-VER-U-SI _____
SICHTS-TURM-AUS _____
MEN-HAUS-PAL _____
ZEN-KAUFS-TRUM-EIN _____

Zadanie 3. Zapoznaj się z glosariuszem do opisu ulubionej budowli Anny.

ähnlich – podobny

Baujahr, das – rok budowy

Bauwerk, das – budowla, konstrukcja

befinden, sich – znajdować się

bekannt – znany

beleuchtet – oświetlony

deshalb – dlatego

Eiffelturm, der – Wieża Eiffla

Einwohner, der – mieszkaniec

gehören – należeć

Gleitwitzer Sender, der – Radiostacja Gliwicka

historisch – historyczny

hoch – wysoki

Holz, das – drewno

Höhe, die – wysokość

Lärchenholz, das – drewno modrzewiowe

modern – nowoczesny

nennen – nazywać

schlesisch – śląski

Sehenswürdigkeit, die – atrakcja turystyczna

Wasserbecken, das – zbiornik wodny

Wohnort, der – miejsce zamieszkania

wurde erbaut – został zbudowany

zurzeit – aktualnie

Zadanie 4. Posłuchaj opisu ulubionej budowli Anny i wpisz brakujące liczby.

Rys. 1 wygenerowany
za pomocą AI*

ANNA STELLT IHR LIEBLINGSBAUWERK VOR

1. Mein Wohnort heißt Gliwice, auf Deutsch Gleiwitz.
2. Die Stadt liegt im Süden von Polen.
3. Sie hat etwa _____ (1) Einwohner.
4. In Gleiwitz gibt es viele historische und moderne Sehenswürdigkeiten.
5. Mein Lieblingsbauwerk ist der Gleiwitzer Sender.
6. Er wurde _____ (2) erbaut und gehört zu den bekanntesten Sehenswürdigkeiten meiner Stadt.
7. Das ganze Bauwerk ist aus Lärchenholz.
8. Der Sendeturm ist _____ (3) m hoch und zurzeit ist er der höchste Holzturm in der Welt.
9. Der Gleiwitzer Sender sieht dem Eiffelturm ähnlich und deshalb nennt man ihn auch den Schlesischen Eiffelturm.
10. Nachts ist er schön beleuchtet.
11. Seit _____ (4) befindet sich am Sendeturm ein Park mit zwei Wasserbecken.
12. Viele Leute gehen hier gern spazieren. Ich und mein Hund auch.

*Źródło: https://chatgpt.com/s/m_6a848dda31088191a5a2e37f21c565cc.

Zadanie 5. W których zdaniach tekstu z zadania 4 znajdziesz podane informacje? Wpisz numery zdań obok odpowiednich haseł.

der Wohnort (miejsce zamieszkania):

die Lage (położenie):

die Einwohnerzahl (liczba mieszkańców):

der Name des Lieblingsbauwerks (nazwa ulubionej budowli):

das Baujahr (rok budowy):

das Material (materiał):

die Höhe (wysokość):

besondere Merkmale (cechy szczególne):

die Umgebung (otoczenie):

Zadanie 6. Połącz ze sobą części zdań, wpisując odpowiednie litery.

1.	Die Stadt liegt ...		A	... 170 000 Einwohner.
2.	Gleiwitz hat etwa ...		B	... schön beleuchtet.
3.	In Gleiwitz gibt es ...	H	C	... den Schlesischen Eiffelturm.
4.	Mein Lieblingsbauwerk ...		D	... 1935 erbaut.
5.	Der Sendeturm wurde ...		E	... im Süden von Polen.
6.	Er gehört zu den bekanntesten ...		F	... der höchste Holzturm in der Welt.
7.	Das ganze Bauwerk ist ...		G	... ist der Gleiwitzer Sender.
8.	Mit 111 m Höhe ist er ...		H	... viele Sehenswürdigkeiten.
9.	Man nennt ihn auch ...		I	... Sehenswürdigkeiten meiner Stadt.
10.	Nachts ist er ...		J	... aus Lärchenholz.

Zadanie 7. Uzupełnij zdania zaimkami pytającymi z ramki.

Wann • Wann • Warum • Was • Was • Wie • Wie • Wie viele • Wo • welchem

1. ____ heißt Annas Heimatstadt? 2. ____ liegt die Stadt? 3. ____ Einwohner hat sie? 4. ____ ist Annas Lieblingsbauwerk? 5. ____ wurde es erbaut? 6. Aus ____ Material ist das Bauwerk? 7. ____ hoch ist der Sendeturm? 8. ____ nennt man den Gleiwitzer Radiosender den Schlesischen Eiffelturm? 9. ____ ist er beleuchtet? 10. ____ befindet sich am Sendeturm?

Zadanie 8. Odegraj z koleżanką lub kolegą dialog nt. Radiostacji Gliwickiej, korzystając z pytań z zadania 7.

Zadanie 9. Zaznacz krzyżykiem sformułowania wyrażające pozytywną opinię o budowli.

Das Bauwerk ist mein Lieblingsbauwerk, denn ...

... ich finde es ☐sehr schön. ☐hässlich. ☐faszinierend. ☐unattraktiv.

... ☐seine Fassade hat schöne Details. ☐sein Baustil ist unästhetisch. ☐drinnen ist es hell.

☐es passt sehr gut in die Umgebung.

... ☐ich gehe dort gern spazieren. ☐ich kann mich da entspannen. ☐ich bin da nicht gern.

☐ich treffe mich da oft mit meinen Freunden.

... ☐mir gefallen moderne Bauwerke. ☐mich interessieren alte Bauwerke.

☐Geschichte finde ich langweilig. ☐ich interessiere mich nicht für Architektur.

Zadanie domowe: Opisz wybraną budowlę znajdującą się w twojej miejscowości lub w najbliższej okolicy. Dołącz jej zdjęcie bez podpisu na oddzielnej kartce.

Artykuł został pozytywnie zaopiniowany przez recenzenta zewnętrznego „JOWS” w procedurze *double-blind review*.

IRENA SZLEZINGER Lektorka języka niemieckiego w Studium Języków Obcych na Politechnice Śląskiej. Współautorka podręcznika *Das ABC der Chemie. Texte mit Aufgaben für Deutschlerner*.

